

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

2021/22. ORSZÁGOS DÖNTŐ 9. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyek a valódi mellérendelések?

(A) *hadsereg* (B) *dirmeg-dörmög* (C) *búbánatos*
(D) *limlom* (E) *hogyhogy*
- Jelöljétek meg a DOBOM szóalakkal kapcsolatos igaz állításokat!

(A) *Azonos alakú szó.* (B) *Csak zöngés hangokból áll.*
(C) *A toldalék lehet képző.* (D) *A toldalék lehet jel.*
(E) *A toldalék lehet rag.*
- Melyik szó illik a szólás kipontozott helyére?
Minden ..... maga felé hajlik a keze.

(A) *papnak* (B) *embernek* (C) *szélben* (D) *szentnek* (E) *bajban*
- Jelöljétek meg az azonos műnembe tartozó műfajokat!

(A) *óda* (B) *novella* (C) *elégia* (D) *népdal* (E) *komédia*
- Jelöljétek meg az alábbi idézettel kapcsolatos igaz állításokat!
„Nem csupán azért érdekeltek a hun királyról szóló mesék, mert az én nevem is Attila, hanem azért is, mert Öcsödön nevelőszüleim Pistának hívtak.”

(A) *Az idézet négy tagmondatból áll.* (B) *Két tagmondata alárendelő.*
(C) *Összesen három jelzőt tartalmaz.* (D) *Hétszer fordul elő benne kötőszó.*
(E) *Szerzője 1905-től 1937-ig élt.*
- Közismert rövidítéseket adunk meg. Ha felbontjuk őket, melyik áll 2 szóból?

(A) *igh.* (B) *pu.* (C) *tkp.* (D) *ua.* (E) *vő.*
- Azokat az idézeteket jelöljétek meg, amelyeket Ady Endre írt, és tartalmaznak névmást!

(A) *„Ballagtam éppen a Szajna felé”* (B) *„... nem lesz tanár e féltekén”*
(C) *„S várok riadtan veled.”* (D) *„Elért az Ősz és sügött valamit”*
(E) *„Belőle nőttek én, mint fatörzsből gyöngye ága”*
- Játék a betűkkel. Alább öt különböző betűt adtunk meg. Ezekből számos, különböző hosszúságú szót lehet kirakni úgy, hogy egy szóban egy betűt csak egyszer használunk fel. Mely szófajokra lehet példa közöttük? **A Á D M R**

(A) *indulatszó* (B) *személyes névmás* (C) *határozószó*
(D) *számnév* (E) *felszólító módú ige*

- Melyik szót kell hosszú **ll**-lel kiegészíteni?

(A) *akvare*__ (B) *szaká*__ (C) *lehe*__*et*
(D) *zölde*__ (E) *venti*__*átor*
- Mely napokon emlékezünk meg az alábbi versrészletben megidézett történelmi eseményekről?
*„Európa újra csendben bámul,
a Költő szobrán friss koszorúk,
kivívják a röpke szabadságot
tizenéves pesti fiúk.”*

(A) *március 15.* (B) *június 4.* (C) *augusztus 20.*
(D) *október 23.* (E) *november 1.*
- Mely nevek hiányoznak a kipontozott helyekről?
*„Így szólt erre az istennő, a bagolyszemű .....
„Ó, miatyánk, Kronidész, fejedelmek legmagasabbja,
hát ha a boldog olümposziaknak már ez a kedves,
hogy házába a bölcs ..... hazatérjen, elérjen,
küldjük el akkor az Argoszölő ..... t, a vezérlőt”*

(A) *Héra* (B) *Odüsszeusz* (C) *Pallasz*
(D) *Apollón* (E) *Hermész*
- Mely állítások igazak az előző feladat idézetére, az idézett műre vonatkozóan?

(A) *Az i. e. V. században keletkezett.* (B) *Versformája: hexameter.*
(C) *A Kronidész név Zeuszra utal.* (D) *Az idézet tartalmaz enumerációt.*
(E) *A főhősnek Itáliába kell hazatérnie.*
- Mely magyar kifejezések helyettesíthetik az alábbi mondat idegen szavainak valamelyikét?
A folyamatos digitális innováció könnyebben akceptálható az ifjabb generáció számára.

(A) *társadalmi réteg* (B) *ösztönzés* (C) *nemzedék*
(D) *megérthető* (E) *el/befogadható*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- Bizonyára ti is találkoztatok már olyan véleménnyel, amely szerint verseket vagy akár prózai irodalmi szövegeket megtanulni fölösleges, értelmetlen erőfeszítés. Gyakori érv, hogy az életben nem használjuk ezeket semmire. Az is tény, hogy a nagyszülők, dédszülők nemzedéke még jóval több memoritert tanult, mint a mai diákok. Miért érdemes egy-egy verset fejből tudni? Írjátok egy rövid érvelő fogalmazást (személyes példával) a verstanulás mellett!